

Nr 29.

Ankom till riksdagens kansli den 20 februari 1945 kl. 2 em.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag för budgetåret 1945/46 till säkerhetsanstalter för sjöfarten.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under tionde huvudtiteln (punkt 56, s. 121—138 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1945) föreslagit riksdagen att till Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1945/46 anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

Å riksstaten för innevarande budgetår äro för nu ifrågavarande ändamål anvisade dels under tionde huvudtiteln ett reservationsanslag av 500 000 kronor, dels ock på kapitalbudgeten under statens allmänna fastighetsfond ett investeringsanslag av 300 000 kronor. Vidare har för innevarande budgetår till samma ändamål anvisats dels å allmän beredskapsstat II å driftbudgeten ett anslag av 17 000 samt å kapitalbudgeten ett anslag av 200 000 kronor, dels ock å allmän beredskapsstat III å driftbudgeten ett anslag av 349 000 kronor samt å kapitalbudgeten ett anslag av 924 000 kronor.

I skrivelse den 31 augusti 1944 har *lotsstyrelsen* anmält, att styrelsen företagit en inventering av de arbetsuppgifter rörande sjöfartens säkerhetsanstalter, som redan nu kunde sägas vara av den angelägenhetsgrad, att de borde komma till utförande under de närmaste tio åren. För vissa angivna ändamål skulle enligt denna inventering för tioårsperioden vid nu rådande prisnivå komma att erfordras en anslagssumma av lägst 16 miljoner kronor eller för vart och ett av de närmast följande tio åren ett belopp av minst 1,6 miljoner kronor. Dessutom har *lotsstyrelsen* anmält, att de båda äldsta av lotsverkets tjänstefartyg behöva utrangeras och ersättas med nya under närmaste tioårsperiod, vilket beräknats draga en kostnad av minst 2 miljoner kronor. Vissa ytterligare behov kunde också med säkerhet beräknas komma att yppa sig.

I en särskild sammanställning ha upptagits de olika åtgärder, vilka ansetts böra komma till utförande under budgetåret 1945/46, därvid också angivits kostnaderna för de särskilda åtgärderna och huru dessa synts böra fördelas dels på driftbudgeten och dels på kapitalbudgeten. Enligt samman-

ställningen skulle för nästa budgetår erfordras anslag å drift- och kapitalbudgeterna å tillhoppa 1,6 miljoner kronor.

Efter en redogörelse för de olika ändamål, som av lotsstyrelsen ansetts böra tillgodoses under nästa budgetår, har *departementschefen* uttalat, att det funnes anledning antaga, att den hastiga utveckling, som sjöfarten undergått under de senaste decennierna och som särskilt karakteriserats av ökade krav på snabba transporter och i samband därmed på insättandet i trafik av dyrbara, snabbgående fartyg, komme att fortsätta efter krigets slut. Som en följd härav komme säkerligen ökade krav att ställas även på de anordningar, vilka äro avsedda att tjäna sjöfarten till ledning. Den av lotsstyrelsen uppgjorda tioårsplanen för sådana arbeten, som redan nu kunde förutses böra komma till utförande, utgjorde en värdefull vägledning för bedömande av anslagsbehoven. Det vore dock icke möjligt att redan nu taga ställning till frågan, huruvida denna plan borde fullföljas i den omfattning och den takt, som lotsstyrelsen ansåge befogad. Takten i utbyggnaden kunde komma att bliva beroende även av sådana förhållanden som behovet av arbetsuppgifter under arbetslöshetskriser eller liknande förhållanden. Emellertid måste tillika beaktas, att säkerhetsanstalterna för sjöfarten tjänade primära samhälleliga behov, som icke ens borde temporärt eftersättas, samt att med byggandet och underhållet av dessa anstalter hölles sysselsatt en kår av tjänstemän och arbetare med befogade och i vissa fall rättsligen skyddade anspråk på stadigvarande anställning. Dessa omständigheter måste anses markera en spärr mot alltför stora förändringar i arbetsvolymen från ett år till ett annat.

Vad anginge lotsstyrelsens förslag till åtgärder under nästa budgetår innefattade detsamma arbeten, som i huvudsak borde komma till utförande. Av statsfinansiella skäl funne sig *departementschefen* likväl böra förordade ett uppskov med medelsanvisning å riksstaten till ett senare budgetår, i vad gällde vissa angivna arbeten.

De av *departementschefen* förordade arbetena kunde antagas draga en sammanlagd kostnad av 1 404 000 kronor, varav 575 000 kronor borde upptagas å kapitalbudgeten för nästa budgetår samt återstoden, 829 000 kronor, anvisas att utgå av driftbudgetsmedel. Sistnämnda belopp hade dock ansetts kunna begränsas till 800 000 kronor.

Utskottet.

Utskottet har vid sin granskning av de av lotsstyrelsen anmälda anslagsbehoven för sjöfartens säkerhetsanstalter för nästa budgetår funnit samtliga föreslagna åtgärder vara av sådan angelägenhetsgrad, att de om möjligt borde komma till utförande redan under nämnda budgetår. *Departementschefen*, som även synes dela denna mening, har emellertid av statsfinansiella skäl ansett ett uppskov med medelsanvisning å riksstaten till ett senare budgetår vara att förordade beträffande vissa av dessa arbeten, beräknade till en sammanlagd kostnad av 196 000 kronor. Ehuru utskottet anser sig icke böra påyrka, att medel i förevarande sammanhang anvisas jämväl för de arbeten, som således föreslås undantagna, förutsätter utskottet emellertid i

anslutning till vad departementschefen anfört, att ifrågavarande arbeten upptagas å beredskapsstat för nästkommande budgetår.

Mot de under förevarande punkt beräknade kostnaderna har utskottet icke funnit anledning till erinran liksom ej heller mot den föreslagna fördelningen av dessa kostnader å drift- och kapitalbudgeterna.

Utskottet, som i utlåtande denna dag tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag såvitt angår anslag å kapitalbudgeten för här ifrågavarande ändamål, får beträffande anslaget under tionde huvudtiteln hemställa,

att riksdagen må till *Lotsverket: Säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1945/46 under tionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 800 000 kronor.

Stockholm den 20 februari 1945.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Oscar Olsson, Pauli, Sven Larsson, Bäcklund, Bäckström, Karl Andersson, Heiding, Boman, Carlström, von Heland* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Ward, Pettersson* i Dahl, *Bergström, Andersson* i Malmö, *Malmborg* i Skövde, *Holmström, Lindholm, Onsjö, Sefve* och *Thapper*.
